

การแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครู และบุคลากรทางการศึกษา: กรณีศึกษาอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส Information Seeking and Use for Personal Safety and Security of Teachers and Education Personnel: A Case Study of Bacho District, Narathiwat Province

ซานูซี เจ๊ะมะ*, อิมจิต เลิศพงษ์สมบัติ, และ ฐะปะนีย์ เทพญา
Sanusee Chema*, Imjit Lertpongsombat, and Tapanee Theppaya

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
Department of Library and Information Science, Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus

*ติดต่อผู้เขียน sanusee_chema@hotmail.com

ส่งบทความ 5 กันยายน 2558 | ตอรับ 8 มีนาคม 2559 | เผยแพร่ 19 เมษายน 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหา การประเมิน และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตประจำวัน 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาการประเมินและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามคุณลักษณะทางประชากร สถานการณ์แวดล้อมและวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และ ANOVA

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.40 ผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 47.16 ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยง รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 45.38 อยู่ในพื้นที่เสี่ยงทั้งสถานที่ทำงานและที่พัก ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 60.83 ผลการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหา การประเมิน และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคง พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับมาก มีรูปแบบการแสวงหาสารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคล โดยแสวงหาสารสนเทศจากสื่อบุคคล เช่น จากผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา เพื่อนร่วมงานก่อนการแสวงหาจากแหล่งอื่นอยู่ในระดับมาก โดยครูและบุคลากรจะใช้สารสนเทศในขณะที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก มีการประเมินสารสนเทศจากความทันสมัยของสารสนเทศอยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากเฟซบุ๊กอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การใช้สารสนเทศ, การแสวงหาสารสนเทศ, ครูและบุคลากรทางการศึกษา, ความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคล

Abstract

The main objectives of this research were focused on two points. Firstly, to study the information seeking behavior, evaluation and usage the information for personal safety and security of teachers and educational personnel for working and daily routine. Secondly, to compare the information seeking behavior, evaluation and usage the information for personal safety and security of teachers and educational personnel based on demographic characteristics, circumstances and the purposes of information utilization. The data was collected by using questionnaire to survey on 360 samples. The statistical analysis namely Mean, T-Test and ANOVA were conducted in data analysis.

The findings showed that 66.40% of the respondents were female and 47.16% of respondents worked in schools located in risk-prone areas while 45.38% of them were in the workplace and accommodation located in risk-prone areas. The purposes of information seeking and use of this samples were 60.83% for working and daily routine. The results of this research revealed that teachers and educational personnel sought the information through their colleagues at high level. The most frequently style of seeking information for personal safety and security were sought information through personal media such as local leaders, religious leaders and colleagues at high level. Teachers and educational personnel used the information while working in the school and evaluated the information from the modernized sources at a high level and most of them sought information from Facebook at a high level.

Keywords: information use, information seeking, teachers and education personnel, personal safety and security

บทนำ

สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดขึ้นเมื่อปลายปี พ.ศ. 2547 และมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยมีหลายเหตุการณ์ที่มีความรุนแรง เช่น เหตุการณ์ปล้นปืน เฝ้าโรงเรียน ลอบทำร้าย ฆ่า และ วางระเบิด สร้างความหวาดกลัวและหวาดระแวงแก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากมีหลายเหตุการณ์ที่สะท้อนเจตนามุ่งทำร้ายเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนผู้บริสุทธิ์ โดยเฉพาะข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือเป็นเป้าหมายสำคัญอีกเป้าหมายหนึ่งของผู้ก่อเหตุ

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศชต.) รายงานว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2554 ได้เกิดเหตุสถานการณ์ความไม่สงบขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 7,499 เหตุ เฉลี่ยวันละ 2.8 เหตุ เฉพาะภาพรวมของปี พ.ศ. 2550 มีเหตุเกิดมากที่สุด 2,475 เหตุ นอกนั้นเฉลี่ยปีละ กว่า 1,300 เหตุ สำหรับผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต นับแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 มีผู้บาดเจ็บรวม 7,773 คน เป็นประชาชน 5,212 คน เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจอีกจำนวนหนึ่ง มีผู้เสียชีวิตรวม 4,200 คน เป็นประชาชน 3,643 คน ครูได้รับบาดเจ็บ 103 คน เสียชีวิต 111 คน ส่วนผู้ก่อเหตุได้รับบาดเจ็บ 31 คน และเสียชีวิต 215 คน ตลอดเวลาที่ผ่านมากลุ่มผู้ก่อเหตุยังมีความพยายามก่อเหตุอย่างต่อเนื่อง (ศชต. เผยเหตุไฟใต้ 7 ปี ตายกว่า 4 พัน เจ็บ 7 พันออกหมายจับแล้วกว่า 8 พัน, 2554)

จากรายงานของ ศชต. ข้างต้น นอกจากการทำร้ายเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจแล้ว จะเห็นได้ว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดเป็นกลุ่มเป้าหมายของผู้ก่อเหตุความไม่สงบซึ่งเห็นได้จากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มดังกล่าว โดยระบุว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2554 มีครูที่ได้รับบาดเจ็บจำนวน 103 คน เสียชีวิต 111 คน และมีเหตุการณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเผาโรงเรียน การเผาบ้านพักครู เป็นต้น สำหรับการลอบทำร้ายครูและบุคลากรทางการศึกษามักจะเกิดขึ้นในช่วงขณะที่เดินทางไปโรงเรียน รวมทั้งมีทั้งการทำร้ายครูภายในโรงเรียน จากเหตุความรุนแรงต่อชีวิตที่เกิดขึ้นกับครู ส่งผลให้เกิดความหวาดระแวงสร้างความกังวลใจกับครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถึงแม้รัฐบาลจะเข้ามาดูแลเหตุการณ์ความไม่สงบแต่ก็ยังไม่สามารถยุติปัญหาความรุนแรงลงได้อย่างเด็ดขาด โดยยังคงมีการลอบยิงลอบทำร้ายประชาชนและครูอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีครูจำนวนหนึ่งขอย้ายออกจากพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ นายมุฮัมหมัด วาเฮง (สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2556) ข้าราชการครูในจังหวัดนราธิวาส พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีความวิตกกังวลกับสถานการณ์ที่ได้เกิดขึ้น เพราะถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีมาตรการ

ด้านความปลอดภัยของข้าราชการครู เช่น จัดกำลังทหารดูแลความปลอดภัยภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แต่ยังคงเกิดเหตุการณ์ทำร้ายครูและบุคลากรทางการศึกษา สำหรับสาเหตุการทำร้ายครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ศูนย์ประเมินผล กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (ม.ป.ป.) ระบุในเอกสาร การศึกษาความคิดเห็นในการรักษาความปลอดภัยข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาของเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ 3 จชต. และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา (ท้วงระยะเวลาศึกษาตั้งแต่ 13 พฤศจิกายน-31 ธันวาคม 2555) เนื่องจากกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงมีจุดมุ่งหมายในการก่อเหตุร้ายอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และยังมีแผนปฏิบัติการตอบโต้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต่อเป้าหมายที่มีการระวังป้องกันตนเองต่ำ รวมทั้งเป้าหมายที่มีการปฏิบัติเป็นระเบียบปฏิบัติประจำและเน้นการก่อเหตุแล้ว ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนในวงกว้างและเป็นกระแสทางสังคม ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงยังคงมีศักยภาพในการก่อเหตุรุนแรงและเพื่อเป็นการควบคุมมวลชนไม่ให้ร่วมมือกับฝ่ายเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อเหตุต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการลอบยิงในขณะที่เดินทางไปและกลับโรงเรียน หรือในระหว่างที่ครูเดินทางไปทำภารกิจส่วนตัวเนื่องจากง่ายต่อการถูกระงับ และผู้ก่อเหตุรุนแรงสามารถหลบหนีได้ง่าย สำหรับการปฏิบัติต่อสถานศึกษานั้น ผู้ก่อเหตุรุนแรงมักใช้การลอบวางเพลิง รวมถึงการจับครูเป็นตัวประกันเพื่อกดดันและต่อรองให้เจ้าหน้าที่กระทำตามข้อเรียกร้องอย่างใดอย่างหนึ่ง

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อมาตรการรักษาความปลอดภัยของครู บุคลากรทางการศึกษา และที่ตั้งสถานศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา ซึ่งดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยของครู โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและการใช้สารสนเทศ ดังนี้ (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า. ศูนย์ประเมินผล, ม.ป.ป.)

- 1) การได้รับข่าวสารจากประชาชนในหมู่บ้านหรือในชุมชนเกี่ยวกับการก่อเหตุรุนแรงที่ประสงค์ทำร้ายครูและลอบวางเพลิงสถานศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น
  - 2) การสับเปลี่ยนกำลังหรือชุดรักษาความปลอดภัย ควรแจ้งหรือประสานงานให้ครูและบุคลากรทางการศึกษารับทราบ
  - 3) ควรให้คำแนะนำการใช้อาวุธ และการชักซ้อมแผนเผชิญเหตุ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันตนเอง
- ความคิดเห็นและข้อเสนอข้างต้นได้สะท้อนให้เห็นว่าครู

และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลามีความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อเพิ่มความสามารถในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง รวมทั้งเพื่อการปรับตัวในสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ทั้งที่เป็นข้อมูลจากแหล่งบุคคลและจากการฝึกปฏิบัติจริง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีพฤติกรรมการแสวงหา การประเมิน และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลอย่างไรทั้งในช่วงเวลาการปฏิบัติงานและในชีวิตประจำวัน โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลในการจัดการสารสนเทศของฝ่ายที่ดูแลรักษาความปลอดภัยของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถพัฒนาระบบข้อมูลและช่องทางการสื่อสารข้อมูลสำหรับสนับสนุนการตัดสินใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหา การประเมินและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตประจำวัน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหา การประเมิน และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามคุณลักษณะทางประชากร สถานการณ์แวดล้อมและวัตถุประสงค์ในการแสวงหา และการใช้สารสนเทศ

การทบทวนวรรณกรรมเพื่อพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้องค์ความรู้ดังต่อไปนี้ในการพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยและแบบสอบถาม ได้แก่ ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้รับสารที่จะเป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่างๆ และเลือกรับสารเพื่อสนองตอบความต้องการของตน โดยเกิดจากกระบวนการทางสังคมและจิตวิทยาของผู้ใช้อันมีพื้นฐานมาจากความต้องการพื้นฐาน 5 ประการ หรือลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1970, p. 51-53) นอกจากนี้ คนเรายังมีความต้องการที่จะสื่อสารกับผู้อื่น ต้องการรู้ต้องการเห็น ต้องการแสวงหาระเบียบและเข้าใจสภาวะแวดล้อมของตนเอง ความต้องการที่จะรู้เป็นแรงผลักดันให้เกิดการเรียนรู้จากการอยู่ภายในสังคม ซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลต้องเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว อย่างไรก็ตาม บุคคลจะไม่รับข่าวสารที่ผ่านเข้ามาทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามี

ประโยชน์ต่อตน ดังนั้น ข่าวสารที่หลั่งไหลผ่านเข้ามาไปยังบุคคลจากช่องทางต่างๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกตลอดเวลา โดยเฉพาะข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสาร (กิตติมา สุรสุนธิ, 2533, น. 46-47) การเลือกรับข่าวสารของบุคคลเป็นสิ่งที่อธิบายถึงพฤติกรรมการสื่อสารของแต่ละบุคคลว่าความแตกต่างกันทางสภาพส่วนบุคคลหรือสภาพจิตวิทยามีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร โดยมีกระบวนการเลือกสรรที่แตกต่างกัน

Klapper (1960, p. 19-25) ระบุว่ากระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยการกลั่นกรอง 4 ชั้นตามลำดับ คือ 1) การเลือกเปิดรับ 2) การเลือกให้ความสนใจ 3) การเลือกรับรู้และตีความหมาย และ 4) การเลือกจดจำ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคล ได้แก่ 1) ความต้องการ 2) ทักษะคิดและค่านิยม 3) เป้าหมาย 4) ความสามารถ 5) การใช้ประโยชน์ 6) สติลาในการสื่อสาร 7) สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์ 8) ประสบการณ์และนิสัย (ประมະ สตะเวทิน, 2541, น. 122-124) ส่วน ขวัญเรือน กิติวัฒน์ (2531, น. 23-26) ระบุว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน คือ 1) ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล 2) ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม และ 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกจากกระบวนการสื่อสารและเชื่อว่าลักษณะต่างๆ ของบุคคล ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้ายคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

สำหรับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ เกี่ยวข้องกับแนวคิดการแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์โดยเป็นผลมาจากความต้องการใดความต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ในระหว่างแสวงหาสารสนเทศบุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ (Wilson, 2000, p. 50) พฤติกรรมสารสนเทศมีความครอบคลุมพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง 2 ด้านคือ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศและพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ ซึ่งเกิดมาจากความต้องการสารสนเทศ สำหรับทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศของบุคคลในอาชีพนั้น Leckie (1996, p. 161-193) อธิบายว่าบุคคลมีความต้องการสารสนเทศตามอาชีพและภาระงานของแต่ละคน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ โดยมีปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวแปรต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ คุณลักษณะของความต้องการสารสนเทศ การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ และการตระหนักรู้ในความต้องการสารสนเทศ จากนั้นก็จะดำเนินการสืบค้นสารสนเทศที่ตนเองต้องการ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพของตน และเมื่อได้ข้อมูลเป็นที่น่าพอใจหรือตรงตามความต้องการของตนแล้วก็จะหยุดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศนั้น แต่หากผลลัพธ์ที่ได้นั้นยังไม่เป็นที่น่า

พอใจหรือไม่ตรงตามความต้องการบุคคลนั้นก็จะเริ่มพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศใหม่อีกครั้ง ขั้นตอนรูปแบบพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศของ Leckie มีส่วนประกอบ 6 ส่วน คือ 1) อาชีพ 2) ภาระงาน 3) คุณลักษณะของความต้องการ สารสนเทศ 4) การตระหนักรู้ในความต้องการสารสนเทศ 5) การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ และ 6) ผลลัพธ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ครู หมายถึง ครูของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสังกัดภาครัฐ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
2. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัด กระบวนการเรียนการสอน การนิเทศที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
3. การใช้สารสนเทศ หมายถึง การใช้สารสนเทศของครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ความถี่ในการใช้สารสนเทศ รูปแบบการใช้สารสนเทศ เวลาที่ใช้สารสนเทศ
4. การประเมินสารสนเทศ หมายถึง แนวทางที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้ในการประเมิน สารสนเทศที่ได้จากการแสวงหา ประกอบด้วย ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ ประโยชน์ในการสนับสนุนการตัดสินใจ
5. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ ประเภทของสารสนเทศ ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ เวลาในการแสวงหาสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตในการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส
6. สถานการณ์แวดล้อม หมายถึงพื้นที่ที่ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาจะต้องใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งกำหนดเป็น 3 ลักษณะ คือ สถานที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง ที่พักอยู่ในพื้นที่เสี่ยง และสถานที่ทำงานและที่พักอยู่ในพื้นที่เสี่ยง
7. วัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ หมายถึง เป้าหมายที่ครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ จำแนกเป็น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และเพื่อใช้ในการดูแลความปลอดภัยและความมั่นคงของตนเอง
8. พื้นที่เสี่ยง คือ บริเวณพื้นที่หรือสถานที่ตั้งในจังหวัดนราธิวาส ที่มีโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดหรือเคยเกิด เหตุการณ์ความรุนแรงต่อร่างกายและทรัพย์สินของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน

9. สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แสวงหาและนำมาใช้เพื่อประกอบการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจในการดูแลความปลอดภัยของตนเองในโอกาสต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา: กรณีศึกษาอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยและดำเนินการ ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดโรงเรียนของรัฐจำนวน 27 แห่งใน 6 ตำบลของอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 375 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบทั้งหมด จึงเป็นการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน รายละเอียดของแบบสอบถามในแต่ละรายการ เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรและบริบทแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ ศาสนา ภูมิลำเนา อายุ อายุงาน ตำแหน่งหน้าที่ สถานที่ตั้งของโรงเรียน ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านสถานการณ์แวดล้อม ประกอบด้วย สถานที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง ที่พักอยู่ในพื้นที่เสี่ยง สถานที่พักและที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง และส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อในชีวิตประจำวันด้วยการดูแลความปลอดภัยของตนเอง โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหา การประเมิน และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดนราธิวาส เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967, p. 247) ซึ่งใช้ในการประมาณค่าของระดับพฤติกรรมการแสวงหา การประเมิน และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มาก ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง น้อย และ ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดหลักเกณฑ์ประเมินระดับพฤติกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ระดับมาก	ระดับปานกลาง	ระดับน้อย	ระดับน้อยที่สุด
ทุกวัน	4-5 ครั้งต่อสัปดาห์	3 ครั้งต่อสัปดาห์	2 ครั้งต่อสัปดาห์	1 ครั้งต่อสัปดาห์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหา การประเมินและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่นอกเหนือจากประเด็นคำถามในตอนต้นที่ 2

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชากรในการศึกษา จำนวน 375 คน ซึ่งสังกัดโรงเรียนรัฐในอำเภอเขาชะงังหวัดนราธิวาส จำนวน 375 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จึงถือว่าการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คนในการวิเคราะห์ข้อมูลมีบางข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบหรือตอบคำถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงไม่นำมาวิเคราะห์และประมวลผล

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ส่วนแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหา การประเมิน และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดนราธิวาส 3 ด้าน ได้แก่ การแสวงหาสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการ

ตารางที่ 1 สถานการณ์แวดล้อมของสถานที่ทำงานและที่พักของครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานการณ์แวดล้อมของสถานที่ทำงานและที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	158	47.16
2. สถานที่พักและที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	152	45.38
3. ที่พักอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	25	7.46
รวม	335	100.00

3. วัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ลักษณะทางประชากร สถานการณ์แวดล้อมในการปฏิบัติงาน และวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ลักษณะทางประชากร

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 66.40) นับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 93.00) มีภูมิลำเนาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ร้อยละ 95.50) ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี (ร้อยละ 46.60) รองลงมาคืออายุมากกว่า 50 ปี (ร้อยละ 17.60) มีอายุงาน ระหว่าง 6-10 ปี (ร้อยละ 34.50) รองลงมาต่ำกว่า 6 ปี (ร้อยละ 32.90) มีตำแหน่งครู (ร้อยละ 81.66) รองลงมาเป็นบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 15.98) และเป็นผู้บริหาร (ร้อยละ 2.37)

2. สถานการณ์แวดล้อมในการปฏิบัติงาน

ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาชะง (ร้อยละ 33.43) รองลงมาปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ที่ตำบลปะลิวาสะมา (ร้อยละ 22.38) ทั้งนี้ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยง (ร้อยละ 47.16) รองลงมาอยู่ในพื้นที่เสี่ยงทั้งสถานที่ทำงานและที่พัก (ร้อยละ 45.38) ดังตารางที่ 1

และใช้ในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 60.83) รองลงมาเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 19.72) และเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 16.39) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ

วัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน	219	62.75
2. เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	71	20.34
3. เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	59	16.91
รวม	349	100.00

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.1 พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามประเภทสารสนเทศ ปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามประเภทสารสนเทศ

ระดับการแสวงหาสารสนเทศตามประเภทสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา	ระดับการใช้สารสนเทศตามประเภทสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา
1. เพื่อนร่วมงาน ($\bar{x}=3.69$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศประเภทต่างๆ เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลตามค่าเฉลี่ย 5 ลำดับแรก พบว่า มีการแสวงหาจากเพื่อนร่วมงานในระดับมาก ส่วนการแสวงหาสารสนเทศ จากสารสนเทศประเภทอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง	1. โทรศัพท์ ($\bar{x}=3.49$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศประเภทต่างๆ เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลตามค่าเฉลี่ย 5 ลำดับแรก พบว่า มีการใช้สารสนเทศทุกรายการอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โทรศัพท์ ส่วนสารสนเทศจากเพื่อนร่วมงานที่มีการแสวงหาในระดับมาก แต่มีการใช้ในระดัปปานกลาง
2. โทรศัพท์ ($\bar{x}=3.45$)		2. หนังสือภายในของทางราชการเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้ ($\bar{x}=3.36$)	
3. ผู้นำศาสนา ($\bar{x}=3.32$)		3. เพื่อนร่วมงาน ($\bar{x}=3.33$)	
4. หนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้ ($\bar{x}=3.32$)		4. หนังสือภายนอกของทางราชการเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้ ($\bar{x}=3.26$)	
5. เว็บไซต์เกี่ยวกับการบริการข้อมูลด้านสถานการณ์สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ($\bar{x}=3.28$)		5. เจ้าหน้าที่รัฐ ($\bar{x}=3.26$)	

1.2 พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศตามเนื้อหาของสารสนเทศ ปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเนื้อหาของสารสนเทศ

ระดับการแสวงหาสารสนเทศตามเนื้อหาของสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา	ระดับการใช้สารสนเทศตามเนื้อหาของสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา
1. ข่าวความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ($\bar{x}=3.61$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศในเนื้อหาต่างๆ เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลตามค่าเฉลี่ย 5 ลำดับแรก	1. ข้อมูลการทำร้ายครูในแต่ละวัน ($\bar{x}=3.53$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศในเนื้อหาต่างๆ เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลตามค่าเฉลี่ย 5 ลำดับแรก
2. ข้อมูลการทำร้ายครูในแต่ละวัน ($\bar{x}=3.59$)		2. ข่าวความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ($\bar{x}=3.48$)	

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเนื้อหาสารสนเทศ (ต่อ)

ระดับการแสวงหาสารสนเทศ ตามเนื้อหาสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา	ระดับการใช้สารสนเทศ ตามเนื้อหาสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา
3. เส้นทางที่เกิดเหตุ ในแต่ละวัน ($\bar{x}=3.52$)	พบว่า ได้แสวงหาข่าวความ เคลื่อนไหวของเหตุการณ์สาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้อมูล การทำร้ายครูในแต่ละวัน และ เส้นทางที่เกิดเหตุในแต่ละวัน	3. ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ ในการดูแลครูในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ เพื่อความ ปลอดภัยในชีวิต ($\bar{x}=3.43$)	พบว่า ได้ใช้ข้อมูลการทำร้ายครู ในแต่ละวันในระดับมาก ส่วนการใช้สารสนเทศเรื่องอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง
4. ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ ในการดูแลครูในจังหวัด ชายแดนภาคใต้เพื่อความ ปลอดภัยในชีวิต ($\bar{x}=3.50$)	เส้นทางที่เกิดเหตุในแต่ละวัน ในระดับมาก ส่วนการแสวงหา สารสนเทศเรื่องอื่น ๆ อยู่ใน ระดับปานกลาง	4. เส้นทางที่เกิดเหตุการณ์ บ่อยครั้ง ($\bar{x}=3.39$)	
5. เส้นทางที่เกิดเหตุการณ์ บ่อยครั้ง ($\bar{x}=3.49$)		5. เส้นทางที่เกิดเหตุ ในแต่ละวัน ($\bar{x}=3.37$)	
		6. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ในชุมชนที่ตนเองทำงาน เพื่อความปลอดภัยและความ มั่นคงส่วนบุคคล ($\bar{x}=3.37$)	

1.3 พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศตามแหล่งของสารสนเทศ ปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแหล่งสารสนเทศ

ระดับการแสวงหาสารสนเทศ ตามแหล่งสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา	ระดับการใช้สารสนเทศ ตามแหล่งสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา
1. ไลน์ ($\bar{x}=3.47$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีพฤติกรรมในการแสวงหา สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ	1. เพื่อนร่วมงาน ($\bar{x}=3.40$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษามี พฤติกรรมในการใช้สารสนเทศ
2. เฟซบุ๊ก ($\bar{x}=3.45$)	เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคง ส่วนบุคคลตามค่าเฉลี่ย 5 ลำดับแรก	2. ผู้นำศาสนา ($\bar{x}=3.33$)	จากแหล่งสารสนเทศต่างๆ เพื่อความ ปลอดภัยและความมั่นคงส่วน บุคคลตามค่าเฉลี่ย 5 ลำดับแรก
3. โทรศัพท์ ($\bar{x}=3.38$)	อยู่ในระดับปานกลาง แหล่งสารสนเทศ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไลน์	3. เจ้าหน้าที่รัฐ ($\bar{x}=3.25$)	อยู่ในระดับปานกลาง แหล่ง สารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อนร่วมงาน
4. เพื่อนร่วมงาน ($\bar{x}=3.32$)		4. หนังสือพิมพ์ส่วนกลาง ($\bar{x}=3.25$)	
5. หนังสือพิมพ์ส่วนกลาง ($\bar{x}=3.27$)		5. ผู้นำท้องถิ่น ($\bar{x}=3.18$)	

2. รูปแบบการแสวงหาสารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ครูและบุคลากรทางการศึกษามีรูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคง
 ส่วนบุคคล ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 รูปแบบการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษา

รูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา	รูปแบบการใช้สารสนเทศ	สรุปผลการศึกษา
1. สื่อบุคคล เช่น จากผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา เพื่อนร่วมงาน ถึงจะไปแสวงหาจากแหล่งอื่น ($\bar{x}=3.56$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีรูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคล โดยแสวงหาจากสื่อ	1. ใช้สารสนเทศ ในขณะที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียน ($\bar{x}=3.61$)	ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีรูปแบบการใช้สารสนเทศ เพื่อความปลอดภัยและ ความมั่นคงส่วนบุคคล โดยใช้ สารสนเทศในขณะที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียน และ ใช้สารสนเทศ เมื่ออยู่กับเพื่อนร่วมงาน อยู่ใน ระดับมาก ส่วนรูปแบบอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิทยู และโทรทัศน์ออนไลน์ เว็บไซต์ ต่างๆ ถึงจะไปแสวงหา จากแหล่งอื่น ($\bar{x}=3.34$)	บุคคล เช่น จากผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา เพื่อนร่วมงาน ถึงจะไปแสวงหาจากแหล่งอื่น อยู่ในระดับมาก ส่วนรูปแบบอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง	2. ใช้สารสนเทศเมื่อต้องการ ตัดสินใจเพื่อความ ปลอดภัยและความมั่นคง ส่วนบุคคล ($\bar{x}=3.49$)	
3. บทความทางวิชาการถึงจะไป หาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เพื่อความปลอดภัยและความ มั่นคงส่วนบุคคล ($\bar{x}=3.18$)		3. ใช้สารสนเทศเมื่อทำาน ไม่คุ้นเคยกับพื้นที่ ($\bar{x}=3.48$)	
4. สื่อสิ่งพิมพ์ก่อน เช่น จาก หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์จากส่วนกลาง ถึงจะไปแสวงหาจากแหล่งอื่น ($\bar{x}=3.16$)		5. ใช้สารสนเทศเมื่อรู้สึกว่ ตนเองไม่ปลอดภัย ($\bar{x}=3.44$)	
5. แหล่งสารสนเทศสถาบัน เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ ถึงจะไป แสวงหาจากแหล่งอื่น ($\bar{x}=3.09$)			

3. แนวทางการประเมินสารสนเทศของครูและบุคลากร ทางการศึกษา

3.1 ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ

ครูและบุคลากรทางการศึกษาประเมินความ น่าเชื่อถือของสารสนเทศโดยพิจารณาจาก 1) ความทันสมัยของ สารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.41$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อเทียบกับรายการอื่นๆ 2) เนื้อหาสารสนเทศ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x}=3.37$) 3) แหล่งสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{x}=3.35$) และ 4) รูปแบบสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางเช่น เดียวกัน ($\bar{x}=3.33$)

3.2 ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ

ผลการศึกษาคำความน่าเชื่อถือของแหล่ง สารสนเทศตามความคิดเห็นครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน	แหล่งสารสนเทศบุคคล	สื่ออิเล็กทรอนิกส์	แหล่งสารสนเทศสถาบัน
หนังสือพิมพ์ส่วนกลาง ($\bar{x}=3.28$)	เพื่อนร่วมงาน ($\bar{x}=3.59$)	เฟซบุ๊ก ($\bar{x}=3.47$)	ห้องสมุดโรงเรียน ($\bar{x}=3.11$)
หนังสือพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.20$)	ผู้นำศาสนา ($\bar{x}=3.40$)	ไลน์ ($\bar{x}=3.30$)	ศูนย์สารสนเทศ ($\bar{x}=3.05$)
วิทยูท้องถิ่น ($\bar{x}=3.15$)	ผู้นำท้องถิ่น ($\bar{x}=3.36$)	เว็บไซต์ ($\bar{x}=3.17$)	ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ ($\bar{x}=2.97$)

3.3 ประโยชน์ในการนำสารสนเทศไปใช้เพื่อการตัดสินใจ

ครูและบุคลากรทางการศึกษาประเมินสารสนเทศ จากการใช้ประโยชน์ในการนำสารสนเทศไปใช้เพื่อการตัดสินใจ โดยให้ความสำคัญว่าสารสนเทศนั้นต้องมีประโยชน์ทั้งต่อการปฏิบัติงานและเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.85$) รองลงมาเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ เช่นกัน ($\bar{x}=3.75$) และ ($\bar{x}=3.73$)

4. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหา การประเมินและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความ

มั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามคุณลักษณะทางประชากร สถานการณ์แวดล้อมและวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ

4.1 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลตามเพศของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศตามเพศของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ

ประเด็นที่ใช้ในการเปรียบเทียบ	พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ		พฤติกรรมการใช้สารสนเทศจำแนกตามเพศ	
	เพศชาย	เพศหญิง	เพศชาย	เพศหญิง
ประเภทสารสนเทศ				
- สื่อสิ่งพิมพ์	เพศชายแสวงหาสารสนเทศจากบทความวิชาการมากกว่าเพศหญิง	เพศหญิงแสวงหาสารสนเทศจากนิตยสารมากกว่าเพศชาย	เพศชายใช้สารสนเทศจาก 1) หนังสือภายในของทางราชการ 2) หนังสือประชาสัมพันธ์ของทางราชการ 3) หนังสือพิมพ์รายวัน และ 4) นิตยสารต่างๆ เกี่ยวกับภาคใต้มากกว่าเพศหญิง	เพศหญิงใช้สารสนเทศจาก 1) หนังสือภายนอกของทางราชการ 2) บทความวิชาการสูงกว่าเพศชาย
- สื่อไม่ตีพิมพ์	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
- สื่อบุคคล	เพศชายแสวงหาสารสนเทศจากผู้นำศาสนามากกว่าเพศหญิง		ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์	เพศชายแสวงหาสารสนเทศจากฐานข้อมูลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่าเพศหญิง			เพศหญิงใช้สารสนเทศจากวิทยุออนไลน์เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้และจากฐานข้อมูลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่าเพศชาย
เนื้อหาสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
แหล่งสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	เพศชายใช้สารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากกว่าเพศหญิง	
รูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน		

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศตามเพศของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ (ต่อ)

ประเด็นที่ใช้ในการเปรียบเทียบ	พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ		พฤติกรรมการใช้สารสนเทศจำแนกตามเพศ	
	เพศชาย	เพศหญิง	เพศชาย	เพศหญิง
รูปแบบการใช้สารสนเทศ			ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
แนวทางการประเมินสารสนเทศ	เพศชายมีแนวทางการประเมินแหล่งสารสนเทศ ประเภทศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ว่ามีความน่าเชื่อถือมากกว่าเพศหญิง			

4.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลตามสถานการณ์แวดล้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศตามสถานการณ์แวดล้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ

ประเด็นที่ใช้ในการเปรียบเทียบ	พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศตามสถานการณ์แวดล้อม			พฤติกรรมการใช้สารสนเทศตามสถานการณ์แวดล้อม		
	สถานที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	สถานที่พักอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	สถานที่พักและที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	สถานที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	สถานที่พักอยู่ในพื้นที่เสี่ยง	สถานที่พักและที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เสี่ยง
ประเภทสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
เนื้อหาสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
แหล่งสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
รูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน			
รูปแบบการใช้สารสนเทศ				ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
แนวทางการประเมินสารสนเทศ	ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์แวดล้อมแตกต่างกัน ประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ ประโยชน์ในการนำสารสนเทศไปใช้เพื่อการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน					

4.3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของ

สารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบพฤติกรรมแสวงหาและการใช้สารสนเทศตามวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ

ประเด็นที่ใช้ในการเปรียบเทียบ	พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศตามวัตถุประสงค์			พฤติกรรมใช้สารสนเทศตามวัตถุประสงค์		
	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน
ประเภทสารสนเทศ						
- สื่อสิ่งพิมพ์	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
- สื่อไม่ตีพิมพ์	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
- สื่อบุคคล	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์	กลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานมีการแสวงหาสารสนเทศจากวิทยุออนไลน์เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้มากกว่ากลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน	กลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อชีวิตประจำวันมีการแสวงหาสารสนเทศจากวิทยุออนไลน์เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้มากกว่ากลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน	กลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวันมีการแสวงหาสารสนเทศจากวิทยุออนไลน์เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้น้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ	กลุ่มผู้ใช้สารสนเทศเพื่อชีวิตประจำวันมีการใช้สารสนเทศจากฐานข้อมูลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้น้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้ภาคใต้มากกว่ากลุ่มผู้ใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน	กลุ่มผู้ใช้สารสนเทศเพื่อชีวิตประจำวันมีการใช้สารสนเทศจากฐานข้อมูลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้น้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้ภาคใต้มากกว่ากลุ่มผู้ใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน	กลุ่มผู้ใช้สารสนเทศเพื่อชีวิตประจำวันมีการใช้สารสนเทศจากฐานข้อมูลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้น้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้ภาคใต้มากกว่ากลุ่มผู้ใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน
เนื้อหาสารสนเทศ	กลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน มีการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในชุมชนที่ตนเองทำงานมากกว่ากลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	กลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อชีวิตประจำวัน มีการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐในการดูแลความปลอดภัยของครูในจังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่ากลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อชีวิตประจำวัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบพฤติกรรมแสวงหาและการใช้สารสนเทศตามวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ (ต่อ)

ประเด็นที่ใช้ในการเปรียบเทียบ	พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศตามวัตถุประสงค์			พฤติกรรมใช้สารสนเทศตามวัตถุประสงค์		
	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน
แหล่งสารสนเทศ	กลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้วิทยุท้องถิ่นเป็นแหล่งสารสนเทศมากกว่ากลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน			ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน		
รูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน			ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน		
รูปแบบการใช้สารสนเทศ	ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน			ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน		
แนวทางการประเมินสารสนเทศ	ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ ประโยชน์ในการนำสารสนเทศไปใช้เพื่อการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้					
	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวันได้ใช้ประโยชน์เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่ากลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และ กลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน 2. กลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวันได้ใช้ประโยชน์ เพื่อความปลอดภัยได้ใช้ประโยชน์เพื่อการใช้งาน และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มากกว่ากลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน 					

การอภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อบุคคลมากกว่าประเภทอื่นๆ โดยหาเพื่อนร่วมงานในระดับมาก ส่วนการแสวงหาสารสนเทศจากโทรทัศน์และผู้นำทางศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตนั้น มีการใช้สารสนเทศจากโทรทัศน์ระดับปานกลาง แต่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มรายการ ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการเลือกหรือคัดกรองข่าวสารเพื่อการเลือกรับ เลือกให้ความสนใจ และเลือกรับรู้ (Klapper, 1960, p.19-25) การเลือกแสวงหาจากเพื่อนร่วมงานมากกว่ารายการอื่นๆ อาจจะมีปัจจัยด้านประสบการณ์ที่อยู่ในสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม

เดียวกัน (ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 2531, น. 23-26) จึงรู้เป้าหมายของการใช้ประโยชน์ของสารสนเทศที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน

2. เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับรู้ถึงเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้มีการแสวงหาข่าวความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้อมูลการทำร้ายครูในแต่ละวัน รวมทั้งเส้นทางที่เกิดเหตุในแต่ละวันในระดับมาก และใช้ข้อมูลการทำร้ายครูในแต่ละวันในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงและจัดเป็นกลุ่มเป้าหมายอ่อนแอ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการ

ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของบุคคลที่ปฏิบัติงานในภาวะเสี่ยงภัย ของ Baker และ Pettigrew (2004) ที่ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงซึ่งปฏิบัติงานในภาวะเสี่ยง มีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงานดังกล่าวตลอดเวลา อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง และมีการแสวงหาสารสนเทศใหม่ๆ ตามบริบทของสถานที่ที่ปฏิบัติงานสามารถทำให้ปฏิบัติงานได้สะดวกและปลอดภัยที่สุด

3. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก หรือ โทรทัศน์ เป็นแหล่งสารสนเทศที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งน่าจะมาจากคุณสมบัติของแหล่งสารสนเทศดังกล่าวที่มีจุดแข็งในเรื่องของความรวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย สามารถส่งทั้งภาพและเสียงยืนยันเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้ดี ส่วนการใช้สารสนเทศต่างๆ เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลนั้น แหล่งสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อนร่วมงาน ซึ่งได้มีการอภิปรายในประเด็นนี้ในข้อ 1. และ ข้อ 4.

4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อบุคคล เช่น จากผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา เพื่อนร่วมงาน ถึงจะไปแสวงหาจากแหล่งอื่นอยู่ในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศโดยเริ่มจากสื่อบุคคลก่อนน่าจะเป็นไปเพราะความไว้วางใจและการให้ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลหรือแหล่งสารสนเทศ ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและความเข้าใจในบริบทของผู้ให้ข้อมูล ส่วนพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ พบว่ามีการใช้ในขณะปฏิบัติงานในโรงเรียน และใช้สารสนเทศเมื่ออยู่กับเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Baker และ Pettigrew (2004) ที่ผู้ปฏิบัติงานในภาวะเสี่ยงมีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงานดังกล่าวตลอดเวลา อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง และมีการแสวงหาสารสนเทศใหม่ๆ ตามบริบทให้สามารถทำให้ปฏิบัติงานได้ปลอดภัยที่สุด

5. ในการประเมินคุณค่าของสารสนเทศนั้น จะเห็นได้ว่าความทันสมัยและประโยชน์ของสารสนเทศเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับประเด็นความปลอดภัยและการปฏิบัติงาน สำหรับแหล่งสารสนเทศบุคคลรวมทั้งสื่อบุคคลดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเป็นรายการที่ได้รับความสำคัญ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับมากเมื่อเทียบกับรายการอื่น ๆ

6. เพศชายแสวงหาสารสนเทศจากบทความวิชาการจากผู้นำศาสนา และ ฐานข้อมูลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาเพศชายมีโอกาสในการพบผู้นำทางศาสนามากกว่าเพศหญิง สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต พบว่าเพศชายใช้สารสนเทศจาก 1) หนังสือภายในของทางราชการ 2) หนังสือประชาสัมพันธ์ของทางราชการ 3) หนังสือพิมพ์รายวัน และ 4) นิตยสารต่างๆ เกี่ยวกับภาคใต้ และสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากกว่า

เพศหญิง ส่วนเพศหญิงใช้สารสนเทศจาก 1) หนังสือภายนอกของทางราชการ 2) บทความวิชาการ 3) วิทยุออนไลน์เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้และจากฐานข้อมูลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้สูงกว่าเพศชาย

7. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลวิเคราะห์ข้อมูลตามสถานการณ์แวดล้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษากับประเภทของสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ แนวทางการประเมินสารสนเทศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะอธิบายด้วยแนวคิดของ ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ (2531, น. 23-26) ที่ระบุว่าลักษณะต่างๆ ของบุคคล ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้อยคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาครัฐควรจัดกลไกการบริการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศที่น่าเชื่อถือเพื่อการเข้าถึงความปลอดภัยและความมั่นคงส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์สามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะจากแหล่งที่เชื่อถือได้และควรใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบให้ได้ข้อมูลรอบด้านเพื่อการตัดสินใจ

เอกสารอ้างอิง

- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า, ศูนย์ประเมินผล. (ม.ป.ป.). การศึกษาความคิดเห็นในการรักษาความปลอดภัยข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาของเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ 3 จชต. และ 4 อำเภอของ จ.สงขลา (หัวข้อมติเวลาศึกษาตั้งแต่ 13 พ.ย.-31 ธ.ค.55). สืบค้นจาก <http://www.evaluation-center.com/images/Teacher18-1-56.pdf>
- กิตติมา สุรสนธิ. (2533). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ขวัญเรือน กิตติวัฒน์. (2531). *พลศาสตร์ของการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประมศ สตะเวทิน. (2541). *การสื่อสารมวลชน: กระบวนการสื่อสารและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ศชต. เผยเหตุไฟใต้ 7 ปี ตายกว่า 4 พัน เจ็บ 7 พันออกหมายจับแล้วกว่า 8 พัน. (2554). ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/Local/Views NewsID=9540000020778>

- Baker, L. M. & Pettigrew, K. E. (2004). Theories for practitioners: Two frameworks for studying consumer health information-seeking behavior. *Bull Med Libr Assoc.*, 87(4), 444-50.
- Klapper, J. T. (1960). *The effects of mass communication*. New York: The Free Press.
- Leckie, G. J. (1996). Modeling the information seeking of professional: A general model derived from research on engineer health care professionals, and lawyers. *Library Quarterly*, 66(2), 161-193.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality*. New York: Harper and Row Publishers.
- Wilson, T. D. (2000). Human information behaviour. *Information Science*, 3, 49-55.